
Doc. PhDr. Pavel Rankov, PhD.



Mimoriadne významný predstaviteľ odboru knižničná a informačná veda, vedec, vysokoškolský pedagóg, vynikajúci spisovateľ a člen redakčnej rady nášho časopisu *Knihovna: knihovnícká revue* má 60 rokov.

Narodil sa 16. septembra 1964 v Poprade. Ku dňu 26. 5. 1987 ukončil štúdium štátnou záverečnou a rigoróznou skúškou v odbore vedecké informácie a knihovníctvo. Patrí medzi kľúčových pedagógov Filozofickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave na Katedre knižničnej a informačnej vedy. V roku 1996 skončil doktorandské štúdium (PhD.) a v roku 2007 obhájil habilitačnú prácu a stal sa docentom. V pedagogickej, vedeckej, výskumnej a vedecko-organizačnej práci sa venuje otázkam postavenia informačných inštitúcií v sociálnej komunikácii, metodológii výskumu v odbore, otázkam marketingu vydavateľskej činnosti, mediálnej, masmediálnej a literárnej komunikácii, populárnej kultúre, umeleckej literatúre v knižniciach, autorstvu a informačnej spoločnosti. Osobitne cenné a jedinečné sú jeho aktivity a zistenia v oblasti výskumov čítania, na ktorých sa významne podieľal v rámci výskumov Literárneho informačného centra v rokoch 2003–2008. Okrem toho bol aktívnym riešiteľom a spoluriešiteľom výskumných projektov, ktoré boli zamerané na informačné správanie, informačnú ekológiu a mediálne a informačné kompetencie.

V súčasnosti Pavol Rankov pôsobí na Univerzite Komenského v Bratislave na katedre, ktorá poskytuje akreditovaný bakalársky, magisterský a doktorandský stupeň vysokoškolského štúdia v kreditovom systéme hodnotenia. Na katedre je možné vykonať rigorózne skúšky a získať titul PhDr., ako aj pedagogickú spôsobilosť v doplňujúcom pedagogickom

štúdiu. Okrem zabezpečenia pedagogického procesu je katedra významným výskumným pracoviskom v odbore. Pavol Rankov pôsobil ako pedagóg na Slezskej univerzite v Opave a stále pestuje dobré vzťahy s českým odborným a literárnym životom a prostredím. (Pavel Rankov rovněž spolupracoval na přípravě Kompendia knihovnictví, jehož třetí díl právě vychází v MSVK v Ostravě. — pozn. red.).

Sme pyšní na to, že Pavol Rankov, ako pedagóg, náš skvelý, kolegami a študentmi veľmi obľúbený človek je popredný reprezentant nášho odboru. Pavol Rankov je, popri svojich odborných kvalitách, čo dokazuje jeho autorstvo vyše 60 monografií, desiatky odborných štúdií a článkov, aj vynikajúci spisovateľ.

Pavol Rankov patrí bezpochyby medzi najznámejšie mená súčasnej slovenskej literatúry. Jeho prvá kniha *S odstupom času* vyšla v roku 1995 a získala národnú Cenu Ivana Kraska. V tom čase sme boli na jednej katedre kolegovia. Čítal som túto jeho prvotinu, ktorá ma ohromila, pretože ukázala Paľka tak, ako som ho nepoznal. Ukázala jeho skvelý, tvorivý literárny talent a schopnosť vyrozprávať pútavý a kľukatý príbeh so zmyslom pre jemnú iróniu, nonsens a čierny humor s prekvapujúcim koncom. Vtedy som mal dokonca pocit, že čítam príbeh, ktorý sa ľahko mohol stať scenárom filmu...

Jeho najúspešnejší román *Stalo sa prvého septembra* získal v roku 2009 *Cenu Európskej únie za literatúru* a jeho poľský preklad získal v roku 2014 *Cenu za stredo-európsku literatúru ANGELUS*. Kniha bola preložená aj do francúzštiny, angličtiny, taliančiny, nemčiny, bulharčiny, macedónčiny, rumunčiny, chorvátčiny a češtiny. Priznám sa, že nemám rád, keď sa spisovatelia „škatuľkujú“. Nevidí sa mi, keď o spisovateľskom prejave tzv. fantastického realizmu Pavla Rankova hovoria, že „je ako“ Borges, Cortázar, Grendel, Mitana. Je to skôr klasifikácia pre literárnych kritikov ako pre čitateľov. Každý z týchto tvorcov je jedinečný. A jedinečný je aj Pavol Rankov! Tvorí diela originálne vďaka svojmu talentu, obrazotvornosti, fantázii, poznatkom, intuícií a podáva ich jedinečným idiolektom. Literárny profil Pavla Rankova starostlivo dokumentuje *Literárne centrum* v Bratislave <https://www.litcentrum.sk/autor/pavol-rankov/zivotopis-autora>.

Medailón o literárnej tvorbe Pavla Rankova na webovej stránke Literárneho centra končí takýmto sumárnym hodnotením a konštatovaním dvoch epických polôh:

„Rankov poviedkár a Rankov tvorca románov. Toto delenie vykresľuje Rankova ako prozaika operujúceho s nevšednými postupmi. ... Rankov poviedkár rozpráva krátke, vtipné a nekomplikované príbehy, ktoré pokojne rezignujú na svoju ukotvenosť v malých domácich pomeroch. Jeho romány sa rozbiehajú do sveta, aby našli svoju pointu. Jemným posunom mimo schémy praxou neustále overovaných súvislostí ukazujú svet širší a zábavnejší, než je ten, ktorý zvykneme každodenne žiť. Čitateľ je svedkom pokusu o renesanciu príbehu, rozprávačstva. Je jedným z tých, ... ktorí navracajú literárne rozprávačstvo k jeho prapôvodnému zmyslu – vášnivi, pôvabnými a vzrušujúcimi príbehmi, aké voňajú človečinou.“

Nášmu kolegovi želáme do nastávajúcich rokov dobré zdravie a ďalšie tvorivé úspechy.

Prof. PhDr. Dušan Katuščák, PhD.

KATUŠČÁK, Dušan. Doc. PhDr. Pavel Rankov, PhD. Knihovna: knihovnická revue. 2024, roč. 35, č. 2, s. 114–115. ISSN 1801-3252.